

Deteljin modrin – prezrt biser savskih prodiv

Besedilo: Barbara Zakšek in Rudi Verovnik

Deteljin modrin (*Polyommatus ther-sites*) spada v družino modrinov. Zanj je značilno, da imajo samci krila zgoraj prekrita z modrimi luskecami z nekoliko vijoličastim odsevom. Drugače ga lahko zelo hitro zamenjamo z bolj pogostim navadnim modrinom (*P. icarus*), zaradi česar je njegova razširjenost pri nas slabše raziskana. Šele ko pozorno pogledamo, lahko opazimo, da deteljin modrin na bazi spodnje strani sprednjih kril nima dveh pik, kar je njegov glavni razlikovalni znak.

Odrasle osebkke lahko pri nas opazujemo od začetka maja do konca avgusta v dveh generacijah. Živi na suhih, deloma zagrmiščenih travnikih in ob poteh ter kolovozih, kjer uspeva hranilna rastlina njihovih gosenic turška detelja (*Onobrychis* spp.). Ta predstavlja tudi glavni vir nektarja odraslih osebkov, nanjo pa samice po parjenju odložijo jajčeca. Zimo preživijo v stadiju gosenic, te velikokrat obiskujejo tudi različne vrste mravelj. Spomladi se zabubijo in iz bube se v začetku maja izležejo prvi metulji.

Razširjenost deteljinega modrina v Sloveniji je zelo razdrobljena z dvema glavnima območjema razširjenosti: v Halozah in na kraškem robu. V osrednjem delu države so njegovo zadnje pribežališče suhi travniki na prodiščih reke Save med Tacnom in Jarškimi prodi, ki pa so izrazito razdrobljeni in sestavljeni iz ostankov nekdanj obsežnih primernih travniških površin. Zaradi izoliranosti so populacije zelo ranljive, deteljin modrin pa je tudi uvrščen na rdeči seznam dnevnih metuljev Slovenije kot prizadeta vrsta. Populacije v okolici Ljubljane ogroža predvsem zaraščanje travnikov, ki je povezano z načrtnim pogozdovanjem kot tudi z opuščanjem rabe. Tukaj imajo pomembno vlogo tudi tujerodne rastlinske vrste, kot sta japonski dresnik in zlata rozga, ki predstavljata velik problem tudi na tem območju.

Zaradi ogroženosti zadnjih populacij deteljinega modrina v osrednji Sloveniji smo se letos v Društvu za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije odločili za projekt, kjer bomo v maju in juniju popisali razširjenost rastišč hranilnih rastlin ter pojavljanje deteljinega modrina na območju med Tacnom in

Turška detelja je hranilna rastlina gosenic deteljinega modrina (foto: Branka Trčak).

Jarškimi prodi ob reki Savi. Na podlagi rezultatov popisa bomo nato izbrali najprimernejše površine, kjer bomo jeseni opravili čistilno akcijo zaraščajočih se površin in tako tudi konkretno pomagali k izboljšanju življenjskega prostora deteljinega modrina. S tem ne bomo pomagali zgolj tej vrsti, temveč tudi drugim ogroženim vrstam dnevnih metuljev, ki živijo na tem območju. To so primorski belin (*Pieris manni*), nazobčani modrin (*Polyommatus daphnis*), srebrni in ozkorobi mnogook (*Plebejus argyrognomon*, *P. idas*) ter jetičnikov pisanček (*Melitaea aurelia*).

Če bi tudi sami radi pomagali pri popisovanju deteljinega modrina in njegovega življenjskega prostora ter pri čistilni akciji, nam pišite na info.metulji@gmail.com. Veseli bomo vašega sodelovanja! Več o projektu in o novicah v času projekta lahko preberete na <https://sites.google.com/site/deteljinmodrin>.

Projekt finančno podpira Mestna občina Ljubljana. 🌿

Deteljin modrin (foto: Rudi Verovnik).